

RENKAJÄRVEN SUOJELUYHDISTYS RY:N TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2015

Vuoden 2015 alussa vuosikokous päätti asettaa yhdistykselle seuraavat uuden toimintavuoden tavoitteet:

- järven tilan analysointi (järven vedenkorkeuden, sademäärien ja veden syvyyssnäkyvyyden seuranta; vesinäytteitä ei otettaisi 2015, koska varat kohdistetaan isoihin hankkeisiin)
- hoito- ja kunnostustoimenpiteet pitkän ajan päätavoitteen ollessa näkösyvyyden parantaminen
  - laskeutusaltaiden rakentaminen Pajuston-, Sälin- ja Sitturinojaan
  - yhteydenpito Kanta-Hämeen Metsänhoitoyhdistykseen sen varmistamiseksi, että vesiensuojelu otetaan aina riittävästi huomioon metsänhoitotoimenpiteiden suunnittelussa
  - Renkajoen patojen korjausprojektin tukeminen
- aktiivinen tiedotus ja
- jäsenmäärän pitäminen noin 200:ssa.

Järven tilan seuranta ja analysointi

Vedenkorkeuden, sademäärien ja syvyyssnäkyvyyden mittaaminen

Vedenkorkeuden, sademäärien ja syvyyssnäkyvyyden seuranta jatkettiin Kari Pakarisen toimesta edellisvuosien tapaan ja tiedot toimitettiin ympäristöhallinnolle. Sekä vedenkorkeuden, sademäärien että syvyyssnäkyvyyden mittaustulokset ovat nähtävillä suojeluyhdistyksen web-sivuilta.

Vesinäytteiden analysointi Mäntyniemen mittauspisteestä

Vaikka yhdistyksen suunnitelmiin ei kuulunut vesinäytteiden analysointia kertomusvuonna, viranomaisseurannassa otettiin kuitenkin Mäntyniemen mittauspisteestä näytteet kertaa kesän aikana. Tulosten mukaan vedenlaatu on aiempien mittausten tasolla, eikä merkittäviä mittauksia havaittu.

Hoito- ja kunnostustoimenpiteet

Pitkän aikavälin tavoite

Konkreettisenä pitkän aikavälin tavoitteena on järven näkösyvyyden parantaminen. Tavoitteeksi asetettiin vuonna 2011 näkösyvyys elokuussa mitattuna (3,5m elokuussa 2020, ja 4,0m elokuussa 2030). Heinäkuun 2015 runsaista sateista huolimatta elokuun näkösyvyysmittauksessa saavutettiin asetettu 3,5 metrin tavoite. Kuukausittainen vaihtelu on kuitenkin merkittävää, emmekä vielä voi sanoa saavutaneemme pitkän aikavälin tavoitteen pysyvästi. Suunta on kuitenkin edelleen hyvä ja järven vesi on kertomusvuoden kesällä ollut kirkaampaa kuin edellisvuosina.

Laskeutusaltat

Renkajärven ravinnekuormituksessa laskuojien kautta tulevat ravinteet ovat keskeisessä asemassa. Myös järven veden kirkauteen laskuojien vesi vaikuttaa keskeisesti. Em. syystä suojeluyhdistys on määritellyt yhdeksi keskeiseksi tavoitteekseen laskeutusaltaiden rakentamisen laskuojiin.

Jo toista kertaa kertomuskauden tavoitteeksi oli asetettu altaiden rakentaminen Pajustonojaan, Sälinojaan ja Sitturinojaan. Kahden ensimmäisen ojan yhteistyökumppani on UPM ja jälkimmäisen Metsäkeskus. Lämmin talvi 2013-2014 vaikeutti puiden kaatoa ja poisajoa valituilta altaiden paikoilta, ja altaiden toteutus siirtyi pääosin tästä syystä nyt päättyneelle vuodelle. Nytkin kevät osoittautui huonoksi altaiden rakentamisen kannalta ja syksyn kuivasta kaudesta myöhästettiin siten, että maapohja oli jälleen liian pehmeää, kun töihin oli tarkoitus ryhtyä. Allashankkeet siirtyivät taas eteenpäin, nyt toiveena on saada ne toteutettua kevään 2016 aikana. Kolmeen ojaan suunniteltujen altaiden kokonaiskustannusarviosta yhdistys kattaa 4.300 € ja UPM 3.000 €. Suojeluyhdistyksen ja UPM:n yhteisen hakemuksen perusteella Vanajavesikeskus on tukenut hanketta 700 euron avustuksella. Laskeutusaltaiden paikat katsoittiin Sälinojaan ja Pajustonojaan yhdessä UPM:n kanssa.

Yhteydenpito Metsänhoitoyhdistyksiin metsäojien vedenlaadun parantamiseksi

Järveä ympäröivien talousmetsien ja niihin liittyvien ojien hoito vaikuttaa merkittävästi Renkajärven ravinteisiin. Yhdistyksen edustajat pyrkivät pitämään säännöllisesti yhteyttä Kanta-Hämeen Metsänhoitoyhdistyksen metsänparannusasiantuntijaan. Tavoitteena on saada aikaan jatkuva keskusteluyhteys erityisesti ojitukseen liittyen. Metsänhoitoyhdistys vastaa käytännössä kaikista metsänparannustoimenpiteiden suunnittelusta, pois lukien UPM:n metsät, joiden toimenpiteet yhtiö itse suunnittelee. Kertomusvuonna Metsänhoitoyhdistyksen edustaja kävi esitelmöimässä vesiensuojelun huomioonottamisesta yhdistyksen järjestämällä infopäivällä. Lisäksi vuoden aikana jatkettiin yhteydenpitoa menossa olevien ojitushankkeiden osalta.

Renkajojen patojen korjausprojektin tukeminen

Hämeen ELY-keskus aloitti kauden aikana Renkajoissa olevien Kuittilan, Hiittan ja Vahteriston koskien patojen korjaussuunnittelun yhdessä patojen omistajien kanssa, jotta vapaa kalojen liikkuvuus mahdollistuisi Renkajoissa. Vaelluskalojen nousun mahdollistaminen parantaisi myös Renkajärven virallisen laatuoluokituksen nykyisestä hyvästä erinomaiseksi.

Suojeluyhdistys käynnisti 2014 hankkeen, jolla haetaan avustuksia erittäin korkeiden lupamaksujen rahoittamiseksi. Kertomusvuoden aikana uusia avustuspäätöksiä saatiin Kuttilan osakaskunnalta ja Vanajavesikeskukselta yhteensä 3.000 euroa ja aiemmin päätetty Hämeenlinnan kalastusalueen avustus 5.000 e maksettiin yhdistyksen tilille. Avustuksia on saatu yhteensä 9.500 euroa. Lisäksi yhdistyksen omista varoista hanketta on tarkoitus tukea 3.000 eurolla.

Kolmesta jäljellä olevasta padosta Hiitan patomuutoksen lupa sai lainvoiman ja suunnittelutyö edistyi niin, että hanke voidaan toteuttaa 2016. Yhdistys maksoi muutokseen liittyvän lupamaksun 2.743 e em. avustusvaroista. Kuittilankosken patomuutoksen lupakäsittely on edelleen kesken, eikä Vahteriston padon muutosasia edennyt kertomusvuonna.

Onki- ja Tunturilammin kunnostustoimenpiteet

Onkilampi ja Tunturilampi ovat Renkajärvestä laskevan Renkajojen läpivirtausaltaita. Lammet kuuluvat Natura 2000-ohjelmaan. Viimeisten vuosikymmenien aikana lampien vesikasvillisuus on lisääntynyt siinä määrin, että sen kasvua on pystyttävä rajoittamaan. Tästä syystä lammilla tehdään niittoa sekä keltulehtisten juurakoiden jyrskintää. Yhdistys tukee Onki- ja Tunturilammin kunnostustoimenpiteitä. Koska lammet eivät kuulu yhdistyksen varsinaiseen toiminta-alueeseen, hanketta ei tueta rahallisesti vaan yhdistys tarjoaa puitteet hankkeen rahaliikenteelle: toimenpiteet rahoitetaan kokonaan lampien rantojen omistajien, ELY-keskuksen, Hattulan kunnan ja Vanajavesikeskuksen toimesta. Rahoitus ja toimenpiteiden maksuliikenne kulkevat suojeluyhdistyksen tilien kautta, millä vältetään turhan erillisen yhdistyksen perustaminen.

Hanke käynnistyi Vanajavesikeskuksen ja ELY-keskuksen tekemällä luontokartoituksella ja suunnittelulla ja toteutusvaiheeseen päästiin syksyllä. Hanke viedään loppuun vuoden 2016 aikana.

Tiedotus ja jäsenistö

Suojeluyhdistyksen pääasiallisena tiedotuskanavana toimii yhdistyksen omat nettisivut osoitteessa www.renkajarvi.fi. Markku Kuivalahden toimesta sivustolle saatiin taas vuoden aikana runsaasti mielenkiintoista uutta luettavaa. Kaikki järven mittaus- ja seurantatiedot ovat luettavissa nettisivuilta.

Facebook-ryhmän "Renkajärveläiset" kautta tiedotetaan myös yhdistyksen toiminnasta samalla, kun se tarjoaa vapaan keskustelufoorumin järveen ja sen ympäristöön liittyvissä asioissa. Ryhmän suosio kasvoi kertomusvuonna mukavasti: jäsenmäärä lähes kolminkertaistui 67:stä vuoden lopun 152 jäseneseen. Toukokuussa julkaistiin järjestyksessä toinen Renkajärvi-tiedotuslehti, joka jaettiin kaikkiin postilaatikoihin järven ympäristössä. Suojeluyhdistys järjesti myös toukokuussa jo perinteisen infotilaisuuden, johon osallistui noin 20 renkajärveläistä. Tilaisuudessa Lauri Laaksonen Kanta-Hämeen Metsänhoitoyhdistyksestä kertoi vesiensuojelun huomioonottamisesta metsänparannustoimenpiteiden suunnittelussa.

Jäsenhankinta

Suojeluyhdistyksen jäsenmäärä kasvoi ja oli vuoden 2015 lopussa 214 henkilöjäsentä ja 1 yritysjäsen. Yhdistyksen tavoitteena oli vuoden aikana saada jäsenmäärä pysymään noin 200:ssa.

Varainhankinta

Suojeluyhdistyksen tärkeimmät tulonlähteet vuoden 2015 aikana olivat yhdistyksen jäsenmaksut, Renkajärven kesäjuhlien tuotto ja Renkajärvi-kalenteri -projektista saadut mainos- ja kalenterimyyntitulot. Patoprojektiin sekä Onki- ja Tunturilammin kunnostukseen liittyvät avustukset olivat myös merkittäviä. Katsausvuodella yhteistyökumppani Elfill Oy teki myös Renkajärvi-aiheisia posti- ja joulukortteja, joiden myyntituotoista osa lahjoitetaan yhdistykselle.

Vuohiniemen rukoushuone

Suojeluyhdistys hoitaa rukoushuoneen aktiviteetteja ja ylläpitoa siten, että sen kirjapito hoidetaan erillisenä yhdistyksen muusta kirjanpidosta sen varmistamiseksi, että Renkajärven suojelua varten hankitut varat käytetään jatkossakin nimenomaan järven hyväksi.

Jumalanpalvelukset, konsertit ja muut tapahtumat

Vuohiniemen rukoushuoneella pidettiin vuonna 2015 neljä Hattulan seurakunnan järjestämää messua, joihin osallistui yhteensä 107 henkilöä. Konsertteja pidettiin kesän aikana kaksi ja niiden yleisömenestys oli hyvä: yhteenlaskettu yleisömäärä nousi noin 150 henkilöön. Rukoushuonetta vuokrataan myös yksityistilaisuuksiin, ja kertomusvuonna siellä järjestettiin yksi merkkipäivätilaisuus. Suojeluyhdistyksen vuosikokous ja infotilaisuus pidettiin myös rukoushuoneella ja se toimi myös yhdistyksen hallituksen kokouspaikkana.

Kiinteistön hoito

Katsauskaudella kunnostettiin ja nykyaikaistettiin puusee ja maalattiin ikkunanpuitteet.

Rukoushuoneen talous

Tilaisuuksien bruttotuotot olivat yhteensä 1.142 e, lahjoitukset 100 e ja Hattulan seurakunnan avustus 720 e e. Menot olivat 3.547 e ja tilikauden alijäämä 1.585 e. Rukoushuoneen tilillä oli vuodenvaihteessa 3.135,35 euroa, minkä – yhdessä tulevien tilaisuuksien tuottojen kanssa – katsotaan riittävän nähtävissä oleviin tuleviin ylläpito-, hoito- ja korjauskustannuksiin.

Vuosikokous

Yhdistyksen seitsemäs sääntöjenmukainen vuosikokous pidettiin 31.1.2015 Vuohiniemen rukoushuoneella, paikalla oli 17 yhdistyksen jäsentä. Menossa olevien isojen hankkeiden johdosta yhdistyksen henkilöjäsenten vuosimaksuksi päätettiin 15 euroa aiemman 10 euron sijasta. Muilta osin jäsenmaksut päätettiin pitää ennallaan: ei liittymismaksuja, yhteisöjäsenen vuosimaksu 50 €.

Renkajärven kesäjuhlat

Heinäkuun 25. päivänä suojeluyhdistys järjesti Rimmilän kyläyhdistyksen kylätalolla Renkajärven kesäjuhlat kahdeksannen kerran. Juhliin osallistui arviolta 150 henkilöä. Kiitos järjestelyistä talkooväelle ja kiitokset buffet tuotteiden ja palkintojen lahjoittajille! Kesäjuhlassa julkistettiin jälleen valokuvakilpailun tulokset – tällä kertaa kilpailun voitti Eija-Riitta Gröndahl. Kolme parasta palkittiin. Kilpailukuvia oli jälleen käytetty kesäjuhlassa julkistetussa Renkajärvi-kalenterissa, josta tehtiin jälleen 250 kpl painos.

”Vuoden ympäristöteko Renkajärven hyväksi” –palkinto jaettiin nyt seitsemännen kerran ja sen sai emeritusprofessori Matti Nuorteva.

Yhdistyksen talous

Yhdistyksen talous oli edelleen ylijäämäinen, koska isojen hankkeiden ja sitä kautta myös isojen menojen toteutuminen viivästyi. Suojelutoiminnan pääasialliset tuotot muodostuivat jäsenmaksuista, kalenterin myynnistä ja lahjoituksista. Kesäjuhlat toivat myös positiivisen tuloksen. Suojelutoiminnan tilinpäätös osoittaa 6.233 euron ylijäämää, josta 1.304 e liittyy Onki- ja Tunturilammin kunnostukseen. Kun rukoushuoneen alijäämä oli 1.585 euroa, yhteensä yhdistyksen ylijäämä oli siten 4.648 euroa. Yhdistyksen suojelutoimintaan käytettävissä olevat varat vuoden lopussa olivat vuoden lopussa 13.528 euroa, josta 6.757 e on Renkajoen patomuutosten tukemiseen saatuja avustuksia ja 1.304 e Onki- ja Tunturilammin kunnostustöiden rahoitusvaroja.

Yhdistyksen hallitus ja tilintarkastajat

Yhdistyksen hallituksessa ovat toimineet: Pentti Mansukoski (pj.), Aulikki Nummenpää (varapj.), Matti Peltola, Markku Kuivalahti (sihteeri), Matti Honkajuuri, Juhani Salminen, Erkki-Sakari Harju, Juha-Pekka Honkasaari, Perttu Laaksonen, Raija Lindqvist (taloudenhoitaja), Kari Pakarinen ja Tuija Engbom.

Vuoden 2015 toiminnantarkastajina on toiminut Päivi Lehtovaara, varalla Vessu Kunnaala.

Hallitus on kokoontunut vuoden 2015 aikana kolme kertaa: 16.1., 8.5. ja 2.10.

Hämeenlinnassa 15.01.2016

Renkajärven suojeluyhdistys ry:n hallitus

Pentti Mansukoski, yhdistyksen puheenjohtaja

Markku Kuivalahti, yhdistyksen sihteeri